

Pvm
28.9.2018Dnro
TK-01-1241-18/astaanottaja
Valtiovarainministeriövaltiovarainministerio@vm.fi/iite
VM/1511/03.01.00/2018/sia
Tilastokeskuksen lausunto hallituksen esitykseen laeiksi varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain, kiinteistöverolain sekä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 § muuttamisesta (VM115:00/2018)

Tilastokeskus pitää hallituksen esitystä laeiksi varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain, kiinteistöverolain sekä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6§ muuttamisesta tärkeänä ja hyvin valmisteltuna. Haluamme kuitenkin nostaa esille huomioita, jotka liittyvät esitetyn muutoksen mahdollisiin vaikutuksiin Tilastokeskuksen tilastotuotantoon sekä erityisesti verotuksen pohjana käytettävien rakennusten arvostustietojen muodostamiseen.

Lakiluonnoksessa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain muutoksessa edellytetään, että Verohallinto ottaa rakennusluokituksen 2018 käyttöön vuonna 2020 toimeenpantavassa kiinteistöverotuksessa. Lakiluonnoksen 30§ 3 momentin mukaan valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin rakennusten perusravon laskentaperusteena käytettävistä yksikköarvoista käyttötarkoituksittain, jotka pohjaavat rakennusluokitukseen 2018. Kiinteistöverotuksessa sovellettavat rakennusten yksikköarvotiedot perustuvat Tilastokeskuksen rakennus- ja asuntotuotantotilastoon, joka siirtyy Verohallinnon kanssa samassa aikataulussa uuden rakennusluokituksen 2018 käyttöön. Lähteenään Tilastokeskus käyttää rakennus- ja asuntotuotantotilastossa Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotietoja, joita päivitetään viikoittain kuntien rakennusvalvontaviranomaisten tuottamilla tiedoilla. **Tietojen yhdenmukaistamiseksi olisi syytä edellyttää myös Väestörekisterikeskuksen ja kuntien siirtyvän käyttämään rakennusluokitusta 2018 samassa aikataulussa.** Koska käyttöönotto vaatii ohjelmistopäivityksiä kunnissa ja Väestörekisterikeskuksessa, olisi tärkeää tukea käyttöönottoa rahallisesti. Luokituksen yhtenäisen käyttöönoton viivästyminen aiheuttaa lisätyötä ja viivästyksiä sekä tilastotuotantoon että rakennusten arvostamistietojen laskentaan, sillä muunnostyö joudutaan tekemään tällöin ylimääräisenä työnä sekä Tilastokeskuksessa että Verohallinnossa.

Lisäksi Tilastokeskus korostaa tietojen yhdenmukaistamisen ja yhteentoimivuuden merkitystä. Sekä nykyisen että nyt lausuttavana olevan lakiluonnoksen mukaan Verohallinto ei ole sidottu kiinteistöverotuksen toimeenpanossa väestötietojärjestelmään rekisteröityyn rakennuksen käyttötarkoitustietoon tai muihin rakennuksen ominaisuustietoihin, vaan niistä voidaan poiketa esimerkiksi verovelvollisen antaman selvityksen perusteella. Ajan myötä tästä on seurannut tilanne, jossa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin, kunnan rakennusvalvontaviranomaisten toimittamiin tietoihin perustuvat väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotiedot ja Verohallinnon kiinteistöverotuksessa käyttämät rakennus- ja

Pvm

28.9.2018

Dnro

TK-01-1241-18

huoneistotiedot poikkeavat merkittävästi toisistaan. Nämä erot eivät ole pelkästään samojen rakennusten ominaisuustietoeroja vaan myös kahden rekisterin välisiä rakennuskantojen eroja. Rekisterien eroavuudet aiheuttavat laatuongelmia sekä tilastotuotannossa että kiinteistöverotuksen toimeenpanossa. Nykyisen lainsäädännön puitteissa Tilastokeskuksella ei ole oikeutta pyytää kunnilta selvitystä rakennus- ja huoneistotietojen oikeellisuudesta eikä Väestörekisterikeskuksella ole oikeutta saada tietoonsa tilastotuotannon yhteydessä havaittuja rakennusten ominaisuustietojen virheitä ja puutteita. Tilastokeskus pitää tärkeänä, että kaikissa tietovarantojen ja -järjestelmien kehittämishankkeissa kiinnitetään huomiota tietojen yhteiskäyttöisyyteen, yhteentoimivuuteen ja sisällölliseen laatuun ja koherenssiin. Vain täten voidaan varmistaa digitalisaatiokehityksen tavoitteeksi asetetut ”Tieto kerätään vain kerran” -periaatteen toteutuminen sekä tietovarantojen tehokkaampi käyttö päätöksenteon ja liiketoiminnan kehittämisen pohjana.

Hallituksen esitys tiedonhallintalaiksi (VM/1631/03.01.00/2018) sisältää osin toimenpiteitä tietojen yhdenmukaistamisen suuntaan, mutta voisi olla perusteltua ottaa tavoite huomioon myös nyt käsiteltävänä olevassa säädösvalmistelussa.

Tilastokeskus ehdottaa harkittavaksi, että Suomeen perustetaan rakennus- ja huoneistotietojen perusrekisteri, jonka tietoja voidaan pitää rakennustietojen perustietoina vastaavasti kuin Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän henkilötiedot ovat henkilötietojen osalta. Tällöin kiinteistöverotuksen toimeenpanossa voitaisiin siirtyä käytäntöön, jossa rakennuksen perusarvo ja ikäalennukset määräytyisivät ao. rekisteristä otettavien tietojen (käyttötarkoitus, kokonaisala tai tilavuus, sijainti ja rakennusvuosi) perusteella. Tämä parantaisi kiinteistöverotuksen lisäksi mm. tilastotuotannon ja monen muun tietojen käyttötarkoituksen edellytyksiä.

Mari Ylä-Jarkko
Tilastajohtaja